

Eva Nordblom tvättade Fulata Moyos fötter när hon besökte Sykars brunn vid Världens fest.

Foto ur video: Hilda Lind

Första gången en vit tvättar Fulatas fötter

– Aldrig hade jag kunnat tänka mig att en vit någon gång skulle tvätta en svart kvinnas fötter, kommenterade Fulata L Moyo från Malawi som till sin förvåning fick sina trötta fötter tvättade vid Sykars brunn, KviSks och Kvinnor för missions rastplats på Världens fest i Malmö i september.

Där kunde deltagarna träffas, samtala, vila fötterna och dricka ett glas friskt vatten. Omkring 300 personer besökte Sykars brunn.

Nu går vi vidare!

Tiden är inte mogen för en samverkan med Kvinnor för mission, det visade sig under Höstglöd. Nu ska vi gå vidare, skriver Hilda Lind.

Våra 65 år inspirerar. Vi behöver utforma ett forum för teologi och spiritualitet, och vi behöver engageras i solidaritet med utsatta kvinnor i Sverige och världen. Krönika och inspirationstext Sid 2

Ulla Karlsson om synd och upprättelse

Prästen Ulla Karlsson skrev en debattartikell på Kyrkans tidnings webb i mars i fjol. En debattartikel som väckte den kraftigaste läsarstormen någonsin på nätdebatten i Kyrkans tidning.

Ulla Karlsson skrev att tanken att skapelsen är fallen och måste försonas med Gud är orimlig! Tala i stället om kärlek till medmänniskor och kärlek till det egna jaget. I höst har hennes bok *Människa du är någon!* kommit ut. Sid 3

Våreld i tranornas tid

Välkommen till Våreld på Flämslätt i vårtid 12 - 14 april, då tranorna kommit till Hornborgasjön.

Tema är Kvinnor korsar gränser.

Huvudtalare är Kristina Hellqvist, som kommer att tala om migration och kvinnors utsatthet.

I programmet ingår ett musikprogram fredag kväll med Gergana Andersson och Asya Mitteva.

Middag i Varnhem lördag kväll och senare ljusvandring i Varnhems klosterkyrka. På söndag bibelstudium och högmässa i Flämsläts kyrka.

Övriga medverkande under dagarna: Jaqueline Björnram, Karin Enerbäck, Lars-Göran Lönnermark Birgitta Sträng och Margareta Söderström.

Vi får också utländska gäster.

Detaljprogram kommer senare.

Elisabeth Håstrand Lönnermark

Kallelse till årsmöte för Kvinnor i Svenska kyrkan

den 13 april 2013 kl 14

på Flämslätt, Lerdala, stifts- och kursgård i Skara stift.

Alla medlemmar har rätt att närvara vid årsmötet. Rösträtt har de representanter som utses av respektive stiftsgrupp enligt § 3 i stadgarna.

Motioner kan väckas av enskild medlem eller av stiftsgrupp och ska ha inkommit till Hilda Lind, ordf, senast den 13 februari 2013.

Förslag till dagordning och övriga handlingar skickas ut till representanter och övriga anmälda senast tre veckor före årsmötet.

Årsmötet äger rum i anslutning till konferensen Våreld. Program med uppgifter om anmälningsstid med mera, kommer med Kvinnoglöd 2013 nr 1.

För styrelsen/Hilda Lind, ordförande

KviSk och Kfm går vidare – var och en för sig

Sedan mer än tjugo år har Kvinnor i Svenska kyrkan och Kvinnor för mission samverkat i olika projekt och aktiviteter. Under de senaste två åren har dessa två kvinnoorganisationer inom Svenska kyrkan samtalat mer intensivt om hur en ge-

och överväganden. Slutligen svarade grupper och enskilda på en enkät som redovisades vid ett gemensamt arbetsmöte i början av oktober.

Av svaren framgår att majoriteten av de svarande inom Kvinnor i Svenska

och om oss själva. Och vi kommer att fortsätta att informera och inbjuda varandra till olika aktiviteter.

Nystart och inspiration

Nu går vi vidare, Kvinnor i Svenska kyrkan och Kvinnor för mission, var och en för sig. Samtidigt blir detta något av en nystart. Vi har just firat föreningens 65 år. Detta inspirerar oss att möta utmaningar och att själva utmana genom den verksamhet som vi ska planera och genomföra, på lokal och regional nivå liksom på den nationella. Det är fortsatt angeläget att arbeta för jämställdhet, att visa solidaritet med utsatta kvinnor, att bidra med teologisk reflektion utifrån kvinnors villkor och erfarenheter.

Så får vi se vad framtiden kan föra med sig. Vem vet hur det ser ut i kyrka och samhälle om några år?

Hilda Lind
Ordförande i KviSk

Krönika

mensam framtid skulle kunna utformas.

Samtalsprocessen startade i de båda styrelserna och redovisades i respektive årsmöten vid två olika tillfällen. Styrelserna fick i uppdrag att arbeta vidare med inriktning att pröva möjligheten att finna former för en gemensam kvinnorörelse i Svenska kyrkan.

Arbetsmaterial och enkät

Under våren fram till mitten av september i år låg frågan hos de olika lokalavdelningarna, stiftsgrupperna och de enskilda medlemmarna. Ett arbetsmaterial låg till grund för diskussioner

kyrkan är positiva till ett samgående, medan lokalavdelningar och enskilda medlemmar inom Kvinnor för Mission inte anser att det finns förutsättningar för ett sådant.

Avslutat för den här gången

Detta visar att tiden är inte är mogen för att bilda en gemensam kvinnorörelse i Svenska kyrkan. Därmed avslutas framtidssamtalen mellan föreningarna för den här gången. Processen har genomförts med engagemang och mycket energi. Vi har lärt oss en hel del på ömse håll under resans gång, både om varandra

Två brännpunkter i framtida arbete

När ett år är på väg att ta slut börjar samtidigt tankarna på nästa år att ta fart. Det gäller i hög grad också ett föreningsliv. Vilka är utmaningarna vi möter? Vad är våra speciella uppgifter? Hur tar sig vår förenings identitet uttryck?

Kvinnor i Svenska kyrkan har alltmer uppfattat att det är två områden som ständigt kommer fram när vi lyssnar till enskilda medlemmar, stiftsgrupper och andra sammanhang runt omkring.

Det ena handlar om teologi och spiritualitet, andlighet. Det finns en önskan om att få ta till sig för egen växt och mognad men också om att få påverka och förändra. Vi behöver utforma material som delar erfarenheter och kunskaper likaväl som vi har behov av att finna miljöer, former och olika språk som gör det lätt för kvinnor att delta.

Dans i kyrkan innebär många sätt att gestalta andlighet. Så är det också med pilgrimsvandringar, retreatar och meditation. Gediget teologiskt arbete men också samtalsgrupper kring tro och tvivel efterfrågas. Möte med kvinnor från andra kulturer och trostraditioner behöver ibland organiseras för att komma till stånd.

Med ordet solidaritet skulle vi kunna sammanfatta den andra brännpunkten. Det rör engagemanget för kvinnor i utsatthet. Det finns många aspekter och exempel på detta.

Vid 2013 års Våreld kommer kvinnor och migration att stå i förgrunden. Den stora rörligheten över hela världen har många orsaker. Ofta kommer kvinnor i kläm och utnyttjas hänsynslöst. Exemplet är många och utmaningen till vår

förening kanske är att sätta fokus på något av dem genom att skaffa kunskap för att också kunna bidra till förändring. Det räcker inte att förskräckas. Det vi ser och hör behöver analys för att kunna följas av handling.

De båda områdena kan ses som brännpunkterna i en ellips. De är förbundna och påverkar varandra. Allt är dessutom del i ett globalt sammanhang, som ellipsen som helhet kan peka på.

Nu är det dags för styrelsen att planera för kommande års verksamhet. Rent konkret handlar det om att arbeta fram ett realistiskt förslag till verksamhetsplan för åren 2013-2014.

Kom med inspel i detta arbete till någon av oss i styrelsen!

Hilda Lind
Ordförande i KviSk

Kvinnoglöd nr 4/2012 Årgång 2. **Kvinnoglöd** är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan KviSk och publiceras 4 ggr/år på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se. Nyhetsbrevet trycks även på miljövänligt papper hos Rolands offset, Linköping.

Deadline för nästa nummer: 25 januari 2013

Redaktionsadress: Elisabeth Enger, Låbyn Hagen 501, 662 91 Åmål. Bidrag mejlas till eenger.hagen@gmail.com

Ansvarig utgivare: Hilda Lind Redaktör: Elisabeth Enger

Redaktionsråd: Eva Dahrén, Kumla, Bulle Davidsson, Vreta kloster, Margareta Hector, Vallentuna, Karin Hedner, Lund

När kyrkans väggar är för trånga

Ulla Karlsson, prästen i Aspeboda som för 1,5 år sedan satte kyrksverige i gungning med en debattartikel på Kyrkans tidnings webbplats, har skrivit en spännande bok om hur det kan vara att lägga fram sin åsikt i Svenska kyrkan.

I boken utvecklar hon sin tankegång om kyrkans syndalära kontra betydelsen av att stärka människan och ge henne upprättelse.

– Att Kristus ska dö för våra synder. Det är ett mänskligt påfund, det har aldrig Jesus sagt. Jesus berättade om hur man ska leva som människa, säger Ulla Karlsson.

De brände sådana

Efter Ullas första debattartikel i mars 2011 slog, som hon skriver, en massiv våg av fientlighet och ondska mot Ulla.

”Du vet att de brände sådana som dig, va?” stod det exempelvis.

Debatten om offertemat kom aldrig igång. I stället

riktades fokus mot om Ulla skulle få fortsätta arbeta som präst. Hon anmälades till domkapitlet.

Många försvarade Ullas rätt och

prisade hennes mod! att våga ”ta strid för att Jesus kärleksbudskap skall vara centrum i kyrkans tro” som Fredrik H Persson och Signe Ek i Solna församling skrev. De fann det provocerande att någon som tar strid för kärleksbudskapet ska bli ”överöst av så mycket hat och hån. Lagom till påsk.”

Fick stå ensam

Teologen Annika Borg uttryckte sin förvåning över att Ulla Karlsson fick stå så ensam i debatten. Kritiken emot en Gud som kräver offer är inte ny, inte minst inom feministteologin.

Stöd fick Ulla även från kretsen omkring sig, från församlingsborna i Aspeboda och från Ingegerd Hellberg, ordförande i Västerås stiftsgrupp.

Hade reaktionen blivit annorlunda om debattinlägget skrivits av en man?

– Det är många som ställt den frågan. Jag trodde aldrig i förväg att mitt kön skulle spela någon roll! Men nu i efterhand ser jag att det säkert haft stor betydelse att jag är kvinna.

Ulla Karlsson utvecklar kärleksbudskapet i sin i höst utkomna bok *Människa du är någon!* Foto: Claes Söderberg/DT

Kritiken mot Ulla spädades på ytterligare när hon inte kom till domkapitlet första gången de kallade på henne.

– Jag gjorde fel i den makt- och hierarkistruktur som finns inom kyrkan

när jag vågade ifrågasätta strukturen, och jag ansågs respektlös som inte kom när biskopen kallade!

Ulla sade upp sig själv från tjänsten.

Hon är kvar som präst men domkapitlet i Västerås gav henne en provotid på tre år, varav ett nu har passerat.

Nu tar Ulla en sak i sänder. Nu driver hon kafé. Hon skriver på en ny bok. Hon målar och har utställningar. Hon lär ut meditation. Hon föreläser om boken.

– Genom att syssla med kreativa

saker försöker jag hitta min egen kraft.

Ulla funderar även på om, och i så fall hur, hon vill fortsätta som präst.

– Det måste i så fall vara i någon form där man önskar och vill ha en präst som ifrågasätter och vill ha en förändring. Och det finns en sådan önskan på många håll, men inte från ledningen, utan på gräsrotsnivå, konstaterar hon.

Ulla Karlsson tror att det pågår en mycket kraftfull rörelse under ytan i kyrkan som så småningom kommer att spränga dess gränser. ”Om kyrkans väggar är för trånga kommer floden att fors ut för i stället.” Kyrkan är beroende av kärlekens kraft, men kärleken är inte beroende av kyrkan.

Elisabeth Enger, redaktör

Ulla Karlsson: Människa du är någon! Recito förlag 2012

Kvinnor utmanar – bok och seminarier

Kvinnor utmanar – tradition och förnyelse i Svenska kyrkans kvinnorörelse är vår jubileumsbok.

2012 firar Kvinnor i Svenska kyrkan 65-års jubileum. 22 kvinnor berättar personligt om sina upplevelser i föreningen,

bland dessa sex kvinnor som har varit ordförande för föreningen. Alla våra 13 stiftsgrupper bidrar. Boken, på 132 sidor, innehåller också en tidslinje som ger korta glimtar från föreningens verksamhet.

Sammantaget ger berättelserna inblickar i både tradition och förnyelse i föreningens historia. Att se tillbaka och

låta historien belysa nutiden, utmanar oss i våra visioner för framtiden.

Seminarier eller någon form av program med utgångspunkt från boken planeras på några olika platser i landet. Mer information om detta kommer på hemsidan

och i nästa nummer av Kvinnoglöd.

Beställ boken av Hilda Lind, ordf@kvinnorisvenskakyrkan.se. Den kostar bara portot, som är 33 kr för 1 ex, 45 kr för 2-3 ex och 69 kr för 4-6 ex. Sätt in pengarna på vårt bg 422-3699.

OBS! Glöm inte att ange namn och adress när du skickar en inbetalning!

500 år efter reformationen: Lundakvinnor i Tyskland

Tjugo förväntansfulla kvinnor från Kvinnor i Svenska kyrkan i Lunds stift startade resan till Tyskland den 28 oktober, inbjudna av vår tyska systerorganisation

Rest

Evangelische Frauen in Mitteldeutschland (EFIM) för att besöka Lutherstäder, följa arbetet med reformationsjubileet och se utställningen Frauen der Reformation. Halle blev vår fasta punkt och därifrån reste vi med vår buss till olika städer.

Lutherjubileet pågår ett helt decennium från 2008 till 2017 med Wittenberg som centrum. 500-årsjubileet beräknas få 200 000 till 300 000 besökare i Wit-

Följer du Facebookgruppen Kvinnor i Svenska kyrkan?

En tydlig identitet viktig i framtiden

Efter att ha hämtat sig från missräkningen över att Kvinnor för Mission sagt nej till en gemensam framtid, vidtog under årets Höstglöd i Kumla intensiva diskus-

Diskuterat

sioner om KviSks egen framtid.

En tydlig identitet och att göra KviSk mer känt och synligt både inom och utom kyrkan togs upp som en viktig utmaning, liksom en strategi för att rekrytera nya medlemmar.

Flera pekade på en längtan efter en tydligare förankring i församlingen och mer respons från stiften. En önskan att KviSk ska synas mer i den offentliga debatten, till exempel när det gäller

Wittenberg med omnejd. Varje år har ett tema, till exempel: Reformationen och musiken; Reformationen och toleransen.

Resan till Erfurt gick genom ett snöklätt Thüringen. I Erfurt besökte vi det före detta Lutheruniversitetet, som numera är stiftskansli.

Vi besökte också Augustinerklostret i Erfurt, dit Martin Luther år 1505 sökte sig för att bli munk.

Wittenberg var en stor upplevelse. Vi guidades av pastor Anika Scheinemann-Kohler till Lutherhaus och Slottskyrkan, där Luther 1517 spikade upp sina 95 teser.

Reformationsgudstjänst med Bach

Vi for också till Torgau, som kallas Reformationens amma, bland annat för att den första evangeliska predikan på tyska hölls där 1520.

frågor om trafficking, mobbade prästvigda kvinnor och apatiska flyktningbarn, framkom också. Särskilt angeläget är att föra kunskapen om tidigare kvinnokamp vidare.

Som KviSkare är vi stolta över att vi envisas med att ha kvar en kvinnoförening med kompetenta medlemmar. KviSk lyckas nå kyrk-ovana grupper genom inspirerande kvinnomöten och återkommande aktiviteter.

Genom att vara oss själva med alla våra olika förutsättningar och kroppar, genom att visa att vi inte behöver göra om oss, kan vi vara förebilder för yngre kvinnor och bidra till att utveckla kvinnans roll i kyrka och samhälle.

Sammanfattat av Gudrun Norrfjärd
KviSks styrelse

Du! som glömt betala medlemsavgift för i år!

Du måste betala avgiften för i år, för att få Kvinnoglöd även i fortsättningen!

Sätt in 100 kr på bankgiro 422-3699. Glöm inte ange namn, adress och eventuell e-postadress.

Nya medlemmar hälsar vi varmt välkomna. Ange då också födelseår förutom namn och adress.

En del av gruppen KviSkkvinnor från Lund sjöng på församlingsaftonen i Weissenfels. Foto: Kristina Kootz, värd och guide i Halle.

Resans höjdpunkt blev firandet av Reformationsdagen den 31 oktober med Reformationsgottesdienst i Marktkirche (-kyrkan) i Halle, då också Bachs Reformationskantat uppfördes. Senare samma dag öppnades vandringsutställningen Frauen der Reformation i Marktkirche. Utställningen presenterar tolv kvinnor från reformationstiden på ett synnerligen professionellt sätt, ett stycke kvinnohistoria som visar på den tidens kvinnors situation, framför allt som maka och mor.

Det bestående intrycket av resan är den gästfrihet, generositet och värme som vi möttes av från våra tyska vänner.

Församlingsaftonen i Weissenfels, vänförsamling till Burlöv, blev också minnesvärd.

Linnea Melander, Ängelholm

Upprop för flickors rätt till utbildning

Efter attentatet mot den pakistanska flickan Malala Yousafzai uppmanar Varken Hora eller kuvad alla kvinnoorganisationer att skriva under uttalandet För alla flickors rätt att gå i skolan. Sveriges kvinnolobby vidarebefordrar länken.

Fjortonåriga Malala Yousafzai i Pakistan blev skjuten för att hon kämpade för flickors rätt till skolgång. Rätten till fri utbildning är ett av målen i den allmänna FN-deklarationen om mänskliga rättigheter. Uppskattningsvis 67 miljoner barn i världen får inte gå i skolan. I delar av Pakistan där talibanerna har starkt fäste riskerar flickor som vill delta i undervisning och lärarna som vill undervisa sina liv.

Länk till uppropssidan: <http://www.ipetitions.com/petition/foer-alla-flickors-raett-att-ga-i-skolan/>